

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Duminecă, Fără, cându concedu ajutoriale. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieresterne 16 fl. v. a. pe unu anu său 3 galbini mon. sunatioria.

Brasovu 3 Maiu 21 Aprile 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fisare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA
Transilvania.

Botezulu archiducesei nou nascute.

In 25 Aprile se celebri în resedintă din Budă taină botezului cu unu ceremonial regal ecsecutat in sală tronului, care era straformata într-o capela pompă. De la 11 $\frac{1}{2}$ incepura echipagele cele de gala a semnalisa astfel serbatorescu adunandu nobilimea cea inalta, care are intrare la curte. Deputatiunile dietei cu presidiale sale in frunte, totă siargiele curții, consiliari intimi, capitani de gardă, camerarii, primateli, archiepiscopi, episcopi, abati că asistinti primatelor, generalitatea si oficirii pretoriali ai garnisonei se asiediara toti la locurile destinate, unde aducunduse nounasca archiducesa, precedata de o procesiune de camerarii, archiducii, maiestrii de curte, Maiestatea Sa c. r. apostolica, supremi camerari, adjutanti si in dréptă inainte episcopulu cu crucea apostolica, după cari urmă supremulu maiestru de curte cu inalta nouascuta asiadiata pe o perina asistenti si ambii camerari si suprem'a magistra de curte, servitii femeesco si in fine Maiestatea Sa regină din Neapole cu slepurile purtate. Asia incepă actula ritualu, fiindu-năsia Mari' a regină din Neapole, era primatul pontificante. Dupa botez urmă Te Deum intre sunete de trimbitie si pe piata de parada in Budă se deters 3 salve de catra unu batalionu de infanteria. Dupa Te Deum, cardinalul primat se adresa cu o gratulatiune catra Maiestatea Sa c. r. apostolica si asia cortegiu se întorse după cum a venit in primele anticamere, unde primi Maiestatea Sa gratulatiunele, după oari se fini ceremonialul.

Maiestatea Sa binevoi a darui intre altii si Protei romanu dela Temisiortă Meletiu Draghici si dui Alecs. Gavra directoru si prof. preparandiei gr. or. din Aradu crucea de cav. a ord. Franciscu Iosif.

Pentru institutie de feticie, reunioni etc. in Pestă si mai departe se impartira dela curte vro 23 000 fl. v. s. —

Romanii in „Pesti Napló“.

De candu partită representata de „Pesti Napló“ ajuns la putere, s'au citit multe defame si calumnii vomite asupra romanilor in coloanele acelui foi; se pare inse ca cele coprinse in Nr. 96 din 25 Aprile a. c. intrecu pe tot. Astadata si „P. N.“ se folosi de secatură de proclamatiune anonima publicata in dilele treante in traductiune maghiara si germana prin mai multe diaria si pomenita si de noi. Aceea proclamatiune „P. N.“ o aduce in legatura strinsa cu totă agitatiune Kossuthiane din Ungaria si Transilvania, precum si cu totă politica rusescă, ca politica moldavoromanilor, cu adunarea natională din an. 1848 tineră la Blasius si cu totu ce a potutu visa R-y scriitoriu acelui articola furiosu într-o năpte fara somn.

Noi din partene amu repetitu de multe ori, ca cu foi de oolăea lui „P. Napló“ nu mai voimur sa ne facem de luor, de aceea numai catu semnalamu simplu ataculu nou, prin care intilegintă romanăca cata nu este indestulata cu tractarea si maltratarea natiunei sale, este aruncata totu într-o categoria cu cei mai periculosi demagogi din Ungaria si cu omeni de aceia, pe carii nu numai „P. Hirnök“, ci chiar si generalul Türri ii onora cu frumosietulu epitetu de strengari si cadijuti din furci. (De altintre aristocrat'ă Hirnök diec teora si de

spre Kossuth siu loru, ca acelasi merita astadi furcile intocma precum le meritase si pana in 1848.) —

— Desnationalisarea totala a romanilor locuitori in cateva comitate din Ungaria se operéza după unu metoda oarele, de n'ar fi abominabilu, s'ar putea numi genialu. Sunt vreo 25 de ani, de candu Gazetă informata de corespondenți sei a trasu mai adesea luarea aminte a natiunei asupra maghiarilor sistematice intinse preste comitatele Cianadu, Biharu, Satmaru, Maramuresiu etc. Adesea inse amu intempinatu său nepasare, său chiaru si demintire. In an. tr. o voce durerosa din comitatulu Satmaru se audí din nou in coloanele acestei foi; ea inse trecu că si celealte in noianulu uitarei. De atunci s'au citit si in foile romaneaci din Pestă despre intrigile dela Hajdu-Dorog, unde rutele maghiarilor pretindu introducerea limbii maghiare in ritulu resaritenu. Astazi insasi „Pesti Napló“ că făia ministeriala ne incredintăza in terminii cei mai lamariti, cumca terenul sta pregetit gata pentru: in fiintarea unei episcopii oura tu maghiare pe sam' a locuitorilor de lega a greco resaritena unita. Spre acestu scopu in 16 Aprile a. c. se tienu o adunare (meeting) de cateva mii de omeni, chiamati din 85 dicemu optudieci si cinci comune de legea resarit. greco catolica. Acea adunare deschisa prin unu fostu oficiru, alegunda'si președinte si notariu si luandu la desbatere cestiuua infinitiantei episcopii maghiare greco-catolice, a primitu in unanimitate conclusulu: Se se cera dela dieta si regimul infinitiarea acestei episcopii si introducerea pe data a limbii maghiare in bisericele greco catolice; era pentru scopul se se ajunga cu statu mai siguru, se se cera totuodata intrevenirea archiereilor unghirescu, a primatului tieri si a episcopului rutenesou dela Muncaiu. Aceeasi adunare declară totodată, ca membrii sei nu cunoscu alta limba, decatu numai pe cea maghiara si adause, ca ar' fi o crima a mai suferi in bisericele loru limb'a romanăca sau limb'a slava, cando limb'a loru nationala este numai cea maghiara. Bucuria adunarei fù statu de mare, in catu după in-sasi descrierea din „P. Napló“, după incheierea ei se dete o masa că de trei sute persoane, la care nouii natiunali mancara si beura pana in urmatorea di dimineti. Intre intilegintă ce a condus acea adunare a fostu si unu protopopu nume G. Szabó.(?)

Pana aici avemu scirea după „P. Napló“, prin ormare autentică. Inceputul se facu, era apoi: qui bene incipit, bene finit.

Din sciri private venite nouă deadreptulu astam, ca adunarea descrisa mai susu fù compusa din ruteni si romani coroiti, invrestata inse si cu maghiari de alte rituri. Mai incolo ni se spune, ca statu rutenii catu si romanii carii mai tienu ceva la natiunalitatea si limb'a loru, mai scuturanduse cevasi din fatalismulu loru au inceputu a medita asupra midilociului, cum se salveze limb'a celu pucinu la altariu. Unii dicu un'a, altii alta. S'a escatu inse si opiniunea, ca deoarecumva voru vedea nevoia crescentu, se retręea cu totii la biserica resaritena anatomică, de care s'au tienutu stramosii loru pana inainte cu 100 si 200 de ani, adica se se rupa de catra biserica Romei, carea n'ar cunoscu biserici natiunale.

Altii din contra arata la exemplulu romanilor serbiti in Banatu si in Slavonia, la bulgarii greciti in Bulgaria cu ajutoriul turcilor, precum si la cumplitulu despotismu domitoriu in biserica resaritena a Rusiei si la desolat'a stare a ierarchiei gr. resaritene mai preste totu. Confusiunea este forte mare; din totă inse săptămăna tare, ca maghiari-sarea ritului resaritenu va trage urmari forte grele, intre care va fi si trecerea unitilor la bi-

serică gr. neunita. Celu pucinu acăsta este actu opinionei mai respicata. —

Honvedismulu si armat'a maghiara.

Cu totē ca cuventulu de „honvéd“ e o numire fără iritatiorie de toti, cei ce au esperiatu catu de pucinu, au vediutu, au ostitu, ori au si auditu numai de faptele ce le severisera inainte cu 20 ani astfelui de paseri cu cioculu de otelu, totusi ne cauta astadata se vorbim si noi ceva despre cele multe, ce se scriu si se faurescu pentru punerea in vietia a honvedilor, că se iè si publicula nostru notitia despre obiectul acestu atatu de delioatu si afundu batoriu.

Cuventulu „honvéd“ are o semnificare cu totul contraria, cum si nepotrivita cu ide'a cea ficsa, ce o au intiparita natiunalitatiles Ungariei din patiania despre acestu cuventu, fiinduca honvéd nu insemenze nici amenintiatoru, nici asuprioriu, nici deculatoriu, nici uciditoriu, nici fera selbatica sau mancatoriu de omeni, nici buntoriu de sange, ci „operatoriu de patria“ hon = patria, véd = operatoriu, ceea ce in orice statu si are gradulu primei onore si alu primei detorie de cetatianu si e lucru natiunalu, că unu poporu suprematisatoru, care da a se sustienă că natiune politica numai in puterea armelor, se nu se lasa lipsit uici de asemeni aparatori, — de aparatori de aceeasi farina. —

De candu s'a facutu corpul dualiemulu in politia Austriei moderne, partit'a liberala, ma si cea Deákiana n'a lipsit si intrebuintă totē manevrele sale atatu in delegatiune, după cum scimu, catu si mai vertosu prin diurnalistica, cu scopu de a estorice dreptulu Ungariei de a'si avé si armat'a sa propria, că si unitatea armatei se se dualiseze intocma că si celealte cause comune. Atatu in puterea sanctiunei pragmatice catu si in puterea aplanarei din 1867 unitatea armatei era unu ce neatingibilu. Suptu decursu sesiunii delegationilor inse cestiunea despre armat'a maghiara si despre reactivarea honvedilor a inceputu a se ventură in mai multe diurnale.

Renumitul „Ivanka“ scrise unu siru lungu de articuli in diurnalulu partitei liberales stanga midilociala „Hazánk“ despre armat'a maghiara, alu carorul corolariu e, ca, fiinduca natiunea maghiara n're uici o semintia rudita si nu se poate increde decatu singuru numai in puterea sa, avisata fiindu pentru sustarea si inflorirea sa a sacrifică din drepturile sale, ea natiunea maghiara, sa a tienutu totudéuna de principiu, că pe longa aperarea si portarea femelei libertati sale, se se alieza cu Austria, intiegunduse cu capulu incoronatu. Si fiinduca acumă ide'a natiunalitatii propasiese cu putere străordinaria, Ungaria pentru desvoltarea sa pretinde cu dreptu că, candu se face mentione despre armata, se nu se vite nomele maghiara cu privire la armat'a de dincoce de Laita, fiinduca natiunea maghiara isolata nu se poate sustienă altfelui.

Intraceea reunisce Emeriou Ivanka, ca vreto a 3-a parte din armat'a Ungariei nu consta din fetiori de vitia maghiara, fiinduca regimenter intregi, cu deosebire regimenter de granită constau mai eschisivu din croati, serbi, romani; apoi rutenii si slavaoci facu cea mai mare parte din vreto cateva regimenter si in fine vorbesce asia:

„Eu nu disputu dreptulu acestor'a, că se pretinda, că faptele eroice ale filorlor loru se le adauga la cunun'a splendorii de gloria a natiunei loru si pentru casulu, candu natiunalitatea că unu factoru capitalu se va luă la organizarea armatei in privinta cuve-

Provocari la negare de contributiune.

venita, eu nu vediu intr'acésta nici unu pericul, nici pentru intrég'a monarchia a Mai. Sale, nici cu deosebire pentru imperiul maghiar, ci mai multa me convingu, ca déca cestionei nostri de soiu nemaghiaru voru fi linistiti, cum ce națiunileloru nici in administratiunea dreptatii, nici in crescere, nici in starea armata nu suntu dati dupa usia, folosindose de institutiunile noastre cele libere (si et tu fili Brute ai uitatu de St. Stefanu, care dicundu: Regnum unius linguae fragile et imbecile est, a sigilato prin maxim'a acésta comun'a proprietate a tutroru institutiuniloru remnului Ungariei fara eschiderea națiuniloru de altu soiu? Au döra institutiunile libere din Ungaria nu suntu buna comună si alu celorulalte națiuni conlocuitóre? — Si d. Ivanka predica exclusivismo dela proprietatea institutiuniloru statului?!), folosinduse de starea nostra (nu de cea comona?) posa in ordine, nu numai ca nu voru gravitá in afara, ci voru atrage catra noi mai curondu séu mai tardi si pe vecinii aceia, cari nici dupa repetite lupte si inordina i n'au pututu a-si eternisá o viétila de statu.“

Ne aducem aminte, ca unu singuru Ivanka se astă si in vîr'a anului 1862, care esise in publicu ou articuli deosebiti in cau'a națiunalitatiloru, pentru cari deschidea unu prospectu catu se pote de incordat, dandosi cuventul la locurile cele decidiatòrie in numele complexistiloru liberali, ca maghiarii suntu in stare si au si voia pentru deplin'a multiamire a națiunalitatiloru a invetiá déca nu toti, celu pucinu o parte din ei, limbele celorulalte națiuni, facunduse posibilu, că si in diet'a din Ungaria se se vorbesc in totu limbele națiunalitatiloru. Ce e dreptu, Ivanka nici acum nu s'a departatu de convingerile sale, inse Ivanka e unu corbu alb intre sburatórele Ungariei, de aceea nu mai putem zidi manti de aru nici in punctul armarei. Trecandu dar' preste projectulu lui despre organisaționea armatei si a armarei generale, care mutatis mutandis nu multu se deosebesee de cunoscantul si publicatulu projectu alu min. de resbelu John, memoramu numai atat'a, ca prin batalionele pentru sperarea tierei, projecta ca se se impartiésca toti oficiirii honvedi amalgamandu tóte puterile purtutóre de arme intr'una singuru cadu de organizațione. Aderam si noi la acésta apucatura facia cu honvedimulu, dar' atunci se pote **altu nume**, nomai honved nu, că cu uitarea acestui nume, se se vîte si crancenile ce le facu honvediloru dela 1848—9 o memoria statu de ecotica pe campulu unei patrie comune. —

Diurnalul „Honvéd“ inse, că diurnalul creatu si statutoriu in soldulu honvedismului loâ din altu punctu de vedere cestionea mai suso atinsa a honvediloru, din punctul aperarii si sustinerii cu puterea a suprematiei rasoi maghiare preste celelalte rase din Ungaria, pretendindu, ca cestionea de unii disputata si abandonata a honvediloru ecista, ea există, ou tóte, ca multi se incórdă a incurca, a cocoloși honvedismulu in cuvinte frumóse. Elu scrie, ca mai curundo séu mai tardi acésta cestione se va face statu de ardetória, incat u trebui se se resolveze; si atunci séu națiunea va perde totu ce a castigatu pana acum, séu cestionea acésta va luá o resolvare démona de națiunea maghiara. La cestionea acésta, dicu honvedii, nu vîns vorb'a numai de sôrtea materiala a celor 60.000 honvedi remasi dela 1848—9 fara pane, ci cestionea e déca națiunea -si néga trecutu ei, séu ca vîré se eterniseze luptele dela 1848, că o fóia din cele mai splendide — ale istoriei sale. — Ide'a representata de 60.000 honvedi s'a prefacuto in sangele națiunei, si déca astazi unu altu 2-lea Haynau ar' nemicí toti honvedii, totusi si atunci va mai trai ide'a honvedismului in poporul maghiar, precum traiesce ide'a in poporul polonu, ca odată inca va fi mare si puternicu. De aceea pretinde „Honvéd“ dela dieta, ca va rezolvá cestionea acésta asia, cum se cuvinte urmasiloru lui Bocskai, Bethlen si Rákoczy, că se se eterniseze honvedismulu, ca numai acesta pote face pe maghiari se fia totu predominitoriu pana la marea négra séu pontulu euxinu, statu in lăsru catu si in afara. Acésta e credint'a honvedismului presentu nutritu inca si de toti conducatorii loru, si de Perczel si de Klapka, ou tóte, ca este din urma in cuventarile ocaziunale mai trage si națiuniloru de credint'a lui Toma cate unu firu de miere prin budie, spre ale adormi preingrigirile. (Va urmá.)

Pentru scopuri bisericcesci 21.000 fl., concursulu la fondulu religiunariu 60.000 fl.)	81.000
Scopuri scolastice si institute : (Pentru scopuri scolastice 10.000 fl., scólele 32.000 fl.)	42.000
Afaceri de justitia : (Tabl'a septenvirale 22.700 fl., tabl'a banale 61.900 fl., tribunale comitatense 196.400 fl., alte spese pentru tribunale 99.000 fl., registrele funduarie 20.000 fl.)	400.000
Servitiu politiale	140.000
Esactoratul dia Zagrabia	32.000
Pensiuni :	
(Direcțiunea centrale 3.500 fl., administratiunea publica si oficiul cartii funduarie 51 fl., casele corectiunali 55.000 fl., oficiile de arhitectura 5.615 fl., constructiunea caliloru 1.333 fl., constructiunea idrotehnica 304 fl., consiliari de școală 400 fl., institute scolare 290 fl., afaceri de joetitia 19.041 fl., servitiu de securitate (politie) 10.293 fl., esactoratul 8.510 fl.)	100.000
	Sum'a 1.989.000
XVI. Fondulu desarcinarii pamentului.	
Compensatiune de capitalu	32.000
Interesuri de rente	13.531.000
Amortisatiune	2.800.000
	Sum'a 16.363.000
Subtragundose de aof defici-tulu Transilvaniei, strapusu intre spesele extraordinarie	1.680.000
Restulu :	14.683.000
	Sum'a speselor ordinare 100.567.000
Spese ordinare :	
Afaceri comuni	8.058.800
Ministeriul internelor	150.000
Ministeriul finantelor :	
(Construirea podurilor dela Tok-j, Tisza Ujlek si Valea-Mare 100.000 fl., masin'a de cilindre in Diósgyör 450.000 fl., masin'a de cilindre in Rhonicz 100.000 fl., reparatiunea cetatii din Hunedióra 50.000 fl., edificiile publice in Bad'a 400.000 fl., edificiile si reparatiuni in Gödöllö 123.000 fl., subven-tiunea societatii caliloru ferate de Alb'a Iulia 300.000 fl., subven-tiunea fondului desarcinarei pamenu din Transilvania 1.680.000 fl., preparatiunea timbrelor maghiare 24.000 fl., ostastrulu 544.000 fl.)	3.771.000
Ministeriul comunicatiuniei :	
(Construirea caliloru noue : 547.000 fl., constructiuni idrotehnice 1.759.000 fl.)	2.306.000
Ministeriul comerciului :	
(Conscierea poporului 30.000 fl., suprimerea bólei vitelora 46.000 fl., infinitarea liniei noue telegrafice 266.000 fl., institutul eco-nomic in Transilvania 29.000 fl., servitiu sanitar si portularu si marinei 172.000 fl., infinitarea unui instituta de modelu pentru producțiunea pesciloru 20.000 fl., expediția in Asia orientale 100.000 fl.)	663.000
Ministeriul justitiei	200.000
Canoelari'a de curte croatica	200.000
Cali ferate si canale	20.000.000
	Sum'a speselor extraordinarie: 35.348.000
	Adaugundose spesele ordinare: 100.567.000
Sum'a totala a speselor ordina-re si extraordinarie	135.915.800
	(Va urmá.)
Clusiu 28 Aprile. Eri se celebra sole-tatea inceperei dramului de feru Oradea-Clusiu. Diminéti'a la 7 ore musicole, tricolorele, adunarile de popor si de lucratori, multimea demnitarilor guberniali si dela alte corporatiuni, corpurile institutelor, junimea academica etc., esira la localu menit, unde Esc. Sa d. r. co-misariu c. Péchy, primitu intre salve de pive si cu adrese, seversi actulu inceperei lucrariilor drumului de feru, tragindu de 3 ori cu sap'a	

pamentu la capulu stratei desemnate, si semnalându cu acésta inceputul drumului, după care lucratorii si incepura a lucra. —

Din comit. Solnocu interioru.

Ce panu in diu'a bunei vesti. i an. 1868. — Comasatiune, segregatiune de paduri, procesu, impaciuire si dotarea bisericelor.

Cepanu e comun'a urbariala sasésca, si că atare unica pre teritoriul comitatului acestuia, cu 474 locuitori sasi fosti coloni, si 105 locuitori romani — fara posesiuni, fara biserică si scola, — 4 maghiari că proprietari ai comunei aueleia. Intre proprietari si comuna s'a inceputu si a cursu unu procesu pentru comasatiune de 10 ani, 6: a pentru folosulu padurilor alodiale s'a certatu dela 1848 neincetatu. Intrebarea comasatiunei in genere s'a decisu pre calea judecatorilor, éra modalitatea ecsecutarei aceleia, precum a segregarii padurilor intre acele partite de nationalitate diferita, si cu inversiunare imprumutata s'a decisu pre calea impaciuirei. — Cum? Sasi satui de miile oele multe spesite in bani la advacati de nationalitate propria din Bistritia, si au alesu de representante pe Gavriilo Manu jude supr. pensionat, si acestuia iau successu in diu'a de astazi — pote prin ajutorioul archangelului Gavriil, a face capetu deplinu procesului, cu care ocasiune au castigatu dela posesorii maghiari din padurea alodiala sub titlulu de folosint'a paduitalui si pasiunatului dupa 28 sorti colonicale 180 de jugere, pentru biserică, scola, preotu si invetitoriu la luterano 20, cu totalu 200 jugere de padure de stejaru in pretiu de 20.000 fl. v. a.; éra cu p'ivire la ecsecutarea comasatiunei seu reparatul toti pasii greziti mai dinainte, dupa dorintia respectivilora. — Sorele inca ne apusese si protocolul de pace se subscrisse, cu destinsa bucuria si a posesorilor; dar representantele romanu si comunei, in diu'a aniversaria a se inca esu afia bucuria in resultatulu lucrarilor ulteriore, dupa oari dd. proprietari: Georgiu, Josef si Samuel Földvári la dorint'a expresa a d. Gill se declarara solemnu, ca si pentru poporii romani inca voru daci 5, si pentru reformati 10 jugere de padure, facanduse formele litere donationale.

Déca nisce proprietari maghiari dupa unu procecu asia indelungatu se plecara a dă pe calea pacii dintr'o padure alodiala la 7 jugere de padure la intrevenirea unui romanu, cu catu potu pretinde comunele urbariale una capititate mai amesurata de paduui din cele curata comunitale? Si óre acésta impaciuire nu e mai folositória si chisru pentru proprietari, de si au adus unu sacrificiu, decatul se se fi certatu si procedatul inca vreo cateva ani?

Se nu ne ferim de pace, ci acea se o imbresciamu cu tota puterea atunci cu deosebire, candu aceea ne apromite una parte mai mare, decatul ne-aru dă legea, si se nu perda din vedere nici o comuna, va atunci, candu agresiunii la propunerea si mediulocirea de pace a d. G. M. nu s'a indestulit cu 4000 de jugere de padure, au capatatu cu spese grele pe calea legei numai 1090 de jugere, cu acele 30 dimpreuna, care in urma le-au castigatu d. G. M. dela posesori pentru biserică. — †††

Dle Redacteru! In Gaze'ta Nr. 25 pag. 101 care solnoceni romani se amintescu? Ca proiectul comitatului Zarandu la Solnocu interioru venit, si de ar' fi venit nu avemu de a discutá causele atingatorie de natiunea intréga, cum e si cestiuza nationalitatii, numai atunci si scolo candu, si unde vomu pute reprezenta natiunea romana că atare. M.

Re spusu: A venit la Solnoco'lu de midilociu, Satumare' etc. etc. Dar' protestu in contra desfintiarei dreptului nostru politico nationalu prin rescripte ministeriale nu sciu cine se fia facut si cine se le fia datu se cercule pela comitate spre alu sprijini deadreptulu la coroua in puterea dreptului de representantione municipală?! Se nu ne impute nimic, ca n'amu facut, ce e cu cale a se face. Inca dreptulu nationalu politico alu romanilor din Ardélu n'a fostu neociurea viriu, că se faca obiectu de sprijinire si constitutiunala. Asta e oblegaminta municipalor romane si din Ardélu si din Ungaria, si a minoritatilor comitatense că se propuna. Noi n'avemu ce se mai vorbim, ca voru face ele, ce su datoria. — Asie e? — R.

De unu pentru nascerea archiducesei, esprimendu deosebit'a fericire a Ungariei, care de 300 ani avu norocirea acum antaia data a vedé nascutu pe plementul seu unu membru alu familiei domitórie, documentu despre bonavoin't'a si aderint'a Maiestatilor catra Ungaria. Acestu evenimentu va face si legatur'a intre famili'a domitórie si natiunea maghiare mai intimă (vivate entuziasme). Se votisa definitivu inarticularea dominului coronei Gödöllö si legea despre batera banilor priminduse ambele proiecte. —

Causa inarmarei generale si a armatei se pertractéza in siedintele ministeriali micste, pana acum inse numai pareri au esut la lumina, fara a fi definitivu decise proiectele.

Klapka respuse la o deputatiune a clubului „de egala indreptatire“, care veni se i gratuleze onomastic'a, ca cu tota ca nu poate dice, ca au recastigatu libertatea deplinu, totusi au celu pucinu sperantia, ca voru esu la scopu, natiunea soie, ca regin'a si pana acum a lucratu ca unu angeru operatoriu si midilocitoriu. In fine le recomanda concordia si principiul umanitatii si alu egalitatii sociale, ca suptu astfelii de principiu tota partitele si natiunile s'ar unia la conlucrare. Elu indemna pe olubu, că se pasiesca cu energie in contra parerilor celor ruginite si in contra remasitelor timpilor feudali Pacinu s'ore. —

In 25 Aprile se tienu o siedintia scurta, in care se denumira membrei deputationei pentru a assista la botezala nou nascutei archiducese, intre cari si Esc. Sa metrop. Andreiu de Siaguna.

La ordinea diley se mai luă proiectul pentru prolungirea indemnitatii ministerului pana in finea lui Iuniu, care se primi si inca fara nici o desbatere.

Din espunerea min. de fin. Melchior de Lonyai despre bugetu vedem, ca min. dice, ca se tiene de principiul de a deosebi spesile ordinari de cele straordinari si vré a le acoperi cu venite érasi ordinari; cu tota acestea de modificari incarcatore nu se potu fieri.

La darea pe pamentu arondéza numerile frante; cesa ce totusi face 14% in Ungaria. In Ardélu contributianea directa pe pamentu mai remane dupa mesuratur'a de pana acum, inse numai cea directa. In Croati'a si Slavoni'a tota contributianile directe remasera dupa mesuratur'a de pana acum. In Ungaria la 100 fl. din venitulu curat u se ieacu acuma 21%.

In Ardélu 13%, unde suntu unele obiecte, care in proportionne cu altele suntu pré incarcate. Min. dice, ca face de lipsa, că se se introduce o proportiune mai diépta si pentru oare trebue se se pôrte de grigia. Dice, dar' acum nu face. Ar' fi fostu bine a estinde favorile. —

In Ungaria se da contributianea pe o holda catastrală productiva 2 fl. 99 2. In Ardélu 1 fl. 25 2. In Croati'a si Slavoni'a 2 fl. 51 5 cr.

Intr'aceea atuncator'a desarcinarei pamantului e mesurata intocma pentru tota tierile coronei Ungaria ad. 90%, fiinduca de aci trebuie se se scopere deficitulu de asemenea titulu de 1,681 000 fl., care deficitu va trece preste 2 milioane, candu se voru fini lucrurile desarcinarei pamantului. Venitulu pe pamantul din an. acesta se puse cu 1½ milionu mai mare ad. la cifra de 34,850.000.

Contributianea darei pe case si a claselor de casa e suita si pusa asemenea pentru tota tierile la 25%, dintre cari 17% vinu pentru darea de desarcinarea pamantului si se mesora asia: Pana acum la contributianea venitului din naiemiu (chiria) pe casa se scotea afara in Bud'a-Pest'a 15% era in a'le locuri 30% spoi dela chiria ce mai remane se socotesce 25%. La contributianea claselor de case se voru socioti din fisare suita fl. 70% pentru contributianea directa 30 fl. pentru contributianea de desarcinarea pamantului. In bugetu se sfia preliminata contributianea naiemului de casa cu 3,077.000 si contributianea claselor de case cu 2,900.000 fl. —

In siedint'a din 27 se primi si in ultim'a cetură proiectul de prolongarea indemnitatii ministeriali, ér' de aci incolo se prezinta si cetera o multime de petitioni, multe in caus'a despargubirei pentru urbarialitatii din partea nemesisilor. — Apoi se luă inainte si bugetulu pentru stenografi la cas'a de susu si de diospi, care s'a computat la cifra de 24.700 fl. — Altu ceva interesant nu ceteram, precum nici in siedint'a din 29 pana acum, decatul ca presedintele facu cunoscutu, cumos Sava Vukovita

si L. Kossuth nu primescu mandatul de depu-tati, ce li s'a oferit.

La ordinea diley prin tota partile Ungariei suntu constituirile partitelor politice prin fipsarea programelor. Cuprinsul caror'a constituie credeala si resolut'a lupta a partitelor, că prin orice midilice se'si ajunga scopula pe terenul constitutionalu. —

La romani vedem, ca afara de Aradu si Temisiéra nu mai vieo se ésa la lumina asemenei cointelegeri pentru fipsarea de asemenei programe, care suntu la ordinea diley. Au nu facu si romanii calcule pe viitoru? ! — Si déoa facu, de ce mai smana si forma si instroi partit'a, prin programu timpuriu fipsatu din cointelegere, că se se afie a casa cu totii intielesi, candu espirandu acum cei 3 ani se voru incinge nouele lupte la nouele alegeri dela toamna viitora pentru dietele viitorie? Au nu sciti apucaturile aristocratilor, ca candu se afia ei cu tota gata, atunci se scriu alegerile preste capu in restimpu de vreo cateva septembani, pentru căi tardii se n'aba timpu si se reculege si ei se cadia ér' totu in pitice că pisic'a. Ei sacrificia cu miile pentru alegeri dietali, ca sciu, ca a-vendu in dieta majoritatea voru face la placinte, si de acea pentru a eluda legea corumpu nu in persona, ci priu alti argati nati-miti chiaru si aerulu, pentru că si acesta se i resune pe ei de deputati, si asia capatandusi in dieta maicritate, se uita totu preste umere la poporulu celu prostu - si la aparatori lui oei fideli, inse oam cascatti si pucini activi intra a informa pe cei neghioi, că se nu-si incaroce pe spate sclavi'a politica prin beatura de rachiui, ci se scie, ca dela alegeri depinde fericirea seu nefericirea lui. — Ma si din amvonu asi predica, vai! — că se se lumine la cei orbi si fatalisti. —

Óre romanae nostri din Pest'a se voru fi unitu cu totii la una programu curat u nati-nalu, ca dór' nu se perdu si ei in cluburile partitelor maghiare? Am tacutu pana acum, de aici incolo vomu tienta cate una sageta a supra celor, ce nu si justifica facendele. —

Apropos cu cluburile! Ceiki Sándor facu interpellatiune in siedioti'a din 27 pentru ce si pe temeiul caror' legi patriotică s'a desfacutu clabula democraticu din Pest'a cu puterea? Si déoa potent'a acésta o continua min. si facia cu alte cluburi democratice din tiéra? I se promise de alta data responsula. — Merita a se mai trage atentiu la reuniunile honveditoru, din cari partit'a aristocratica vre se traga tota intelligentia la sine si honvedii din mas'a poporului cu barbatii stengeli extreme nu'si cedu loculu, in care causa oficirii de honvedi au inceputu a pribegi că bardiele toamn'a, — d. e. in Dobriticu oficirii s'a alaturat la aristocrati si honvedii din mas'a poporului sub Vesselényi le arata dintii. Si asta maniera [se observa si in alte locuri de candu Perczel insultase pe Kosuth. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci. Mai'a Să Domnitorul romanitoru Carolu I. trecundu priu mai multe districte si capitale din ele in tre intempinare cele mai calduróse si sincere ajunse in 8 Aprile pe la 7 óre sér'a in Iasi. Loca la marginea districtului acestuia fu intem-pinatu nu numai de cstra prefectu si proto-reulu metropolitului, ci si de unu numru insenatul de poporu; cari 'lu concomitara in a dón'a capitala intre sunetele clopotelor, vivate entuziasme si salve. Orasulu Iasi se prefăose intr'unu templu de entusiasm de bucuria. Toti esira spre intempinarea Mariei Sale purtandu pe fruntiele loru bucuria din fericirea de a primi in sinulu loru pe parintele patriei. Amórea si devotamentul celu profundu, care 'lu documentara Iasienii la primirea augustului loru Domnitoru, suntu o dovada, ca Domnitorul ou present'a sa or' unde merge, e in stare a fermecă animale romanilor, cari suntu convinsi de netiermurita ingrigire a Domnitorului pentru inaltarea fericirii natiunei romane. Intr'unu triumfu, pana in ce intră in s. metropolis, procese mai antai la altariul Ddieului parintilor nostri, unde asistă la celebrarea unui Te Deum. In metropolis primi felicitarile intrunindu si la prandiu in giurul seu vreo 26 persone de tota plas'a. Marimea virtutiloru de iubire si si sacrificia pentru binele natiunei va reesi a contopii si interesele tuturor partitelor in singu-

rolu interesu mantuitoriu alu marirei, fericirei si alu gloriei natiunei romane. Se fia! —

Din afara. Solulu Rusiei din Vien'a Stackelberg e strapusu in asemenea calitate la Parisu, de unde Budberg primi demisioanea. —

In Marea Britania la Sydnei, capital'a coloniilor din Austral'a, unu fenianu a tra'u cu pistolulu asupra principelui Alfredu. Rana casionata de glontu nu este pericolosa. O depesia oficiala din Abysini'a inse reporta, ca armat'a englesa a ocupatu Magdala si dupa depeisa "Romanului" a liberatu pre toti prizonierii europei, era regele Abysiniei Teodoru s'ară astă mortu. — In 28 Aprile ambele camere au votatu adrese de condolentia pentru regina si in camera deputatilor s'au inaltat laude pentru corpulu expeditionalu. —

Prusia a deschisu parlamentulu vamalul anuntandu mai multe proiecte de comerciu pentru interesulu comunu germanu. —

In Candi'a lupt'a sa incinsu de nou. —

Turci'a compune consiliulu de statu din mahomedani si crestini amestecati. — Situațiunea plutesce. —

Varietati.

Brasiovu 1-a Maiu n. Cu multa bucuria si placere reportam, ca D. directoru alu teatrolui romanu nationalu din Bucuresci Mihailu Pascalu s'a resolvat u ne deschide scen'a teatrolui romanescu cu vreo cateva piese alese in decursulu lunei acesti'a. Domni'a sa se afla acum intre noi si a facutu pregatirile cerute. Asteptam cu sete sosirea intregei societati dramaticoe in midiloculu nostru, precare o bineventanu de timpuriu cu nerabde. —

— Mane, Duminec'a in 21 Aprile st. v. la 10^{1/2} ora nainte de prandiu se va tiene adunare generala a Reuniunei romanesci de gimnastica in sal'a gimnasiului romanescou. Se postescou deci dara toti membrii Reuniunei a lua parte la aceasta adunare. —

I. Lengeru. —

(Din protocolul sied. comitetului asoc. trans. romane.) D. presedinte spre a dă impulsu la desvoltarea unei activitati mai energice si mai latite in interesulu prosperarei materiale si morale a asociatiunei, asta cu cale a propune inmultirea, resp. denumirea unor colectori prin unele parti.

Conclusu. Aceasta propunere priminduse cu unanimitate din partea comitetului, pre langa vechii DD. colectori se denumesce inca urmatorii: pentru Abadu Alecs. Amosu Tobiasiu, parochu si protopopu onorariu; pentru Belgradu Alecs. Tordosianu, parochu si administr. protop. si Augustinu Papu, protopopu; pentru Bistrit'a Alecs. Silasi, protopopu; pentru Blasius d. prof. Ioane P. Moldovanu; pentru Brasiovu Ioane Lengeru, prof.; pentru Campeni Mih. Andreic'a, proprietariu si Ioane Patiti'a, protopopu; pentru Cetate-de-balta Ioane Pinciu, presedinte de sedria si Ioane Almasianu, protopopu; pentru Cernantia Ioane a lui Georgie Sbiera; pentru Cineuia mare Moise Branisce, asultanta; pentru Clusiu Ioane Pamfilie, protopopu; pentru Cohalmu Pavelu Banutiu, secret.; pentru Deva Georgie Ceclanu, v. comite; pentru Gherla Ioane Muresianu, cancelistu; pentru Mediasiu Ioane Popescu, adm. protopopescu; pentru Marmat'a Petru Mihali, asesoru la tabl'a regesca; pentru Naseudu Ioachimu Muresianu, presedinte de sedria; pentru Nochichu Zach. Zacharia, practicantu; pentru Oradea mare Iustinu Popu, prof. si Iosifu Romanu, adv.; pentru Pest'a Vincentiu Babesiu, jud. la tabl'a septemv.; pentru Resinariu Bucuru Cioranu, proprietariu; pentru Sasu-Regina Anan. Trombitasius, propriet.; pentru Sasu Sebesiu Ioane Deacu, protopopu; pentru Secaramu Beniaminu Densiussiu, protop.; pentru Saliste Dan. Neamtiu si Nicolae Racuciu, parochi; pentru Sighisior'a Petru Decei, parochu r. cat.; pentru Vien'a Dr. Greg. Silasi; pentru Zlato' Ioane Moldovanu si Ioane Demianu, parochi; pentru Bistr'a Augustu Coloru, parochu si Dionisiu Darabantu, not.; pentru Offenba's Niclae Fodoreanu, protopopu; pentru Rosia de munte Simione Ba-

lintu, protopopu; pentru Albaeu Nic. Ispasu, jude satescu si Candrea; pentru Unedora Avr. Pacurariu, parochu; pentru Sacele Irimie Verze si Radu Popea, parochi; pentru Poian'a serata Ioane Beloiu, parochu. — Secretariul se insaroinéza a espedă susu numitilor noni denumiti colectori decretale respective.

D. vicepresedinte face propunerea, ca DD. colectori se se provoce prin provocari tiparite spre a reporta comitet, in fiacare anu despre activitatea desvoltata in interesulu asociatiunei, ca asia comitetului se pota face unu reportu in asta privintia la adunarea generala viitora.

Conclusu. Propunerea acesta se primesce din partea comitetului si se redice la valore de conclusu. Sibiu in 17 Septembre c. c. 1867. I. Hannia mp., vicepresedinte. I. V. Rusu mp., secretariu II alu asoc. trans. — (Trans.)

— (Despre fondulu scolaru provincialu) alu israelitilor s'a comunicatu in "Izrael Köz lony" urmatorele date interesante: Capitalul activu in finea anului 1866 se urca la sum'a de 1.967.648 fl. si 51^{1/2} cr., anume: in obligatiuni de imprumutu nationalu 500.146 fl. 50 or., obligatiuni de desarcinarea pamantului 148.837 fl. 50 cr., in sorti de statu 95.550 fl., in obligatiuni vechie cu sortire 91.171 fl. 50 cr., in obligatiuni noi 30.490 fl. in obligatiuni cercuise 571.310 fl., in sorti de statu din an. 1861 22.000 fl., in obligatiuni de imprumutu din anul 1861 312.000 fl., in obligatiuni de imprumutu din anul 1852 67.935 fl., in litere pemnorali de ale institutului de creditu fundaturu 79.300 fl. per 6 prot. In capitale private date cu interesurie 23.000 fl., detto a 50% 9258 fl 1^{1/2} cr. asisderea 15.750 fl. fara de cameta. — (Fed.)

— (Capacitate unguresca.) Ca nu numai poporul maghiaru, ci si intieleginti'a lui se precepe la brutalitati, voimur se dicemur la capacitate cu bat'a, — in privint'a acesta ne dehdura dovd'a nedisputabila redactorii foielor "Aradi Lapok" si "Alfold", cari in 15-a l. c., mergundu la teatrolu din Aradu, incepura in antisambra a se bate formaliter, dupa dies'a romanului, ca orbii. Luminatorii ungurilor se ostendea a se mai capacita cu pumnii si a nome, redactorul foiei "Alfold" recuse la altu midilociu de capacitate, si luta, bat'a la rondu, sperandu ca dora in modulu acesta i va succede a convinge pre contrariulu seu. Incercarea lui a si avutu resultat, ca ci tragundu'i un'a cu instrumentul dieu, in urm'a ponderoselor argumente, contrariulu cadiu la pamentu inundatuo de sange. Nomai mai departe!*) (Fed.)

— (Necrologu.) Morteza ne'durata a mai ruptu o florirea de mare sperantia din cunun'a intielegintiei romane. — Ioane Popa, profes. la gimnasiulu romanu din Blasius, repausa in Domnulu la 11 Aprile a. c. abia in estate de 25 ani lasandu in dolia pre iubit'a sa maica, vedova preutesa, si pre fratii sei, caror'a le era tota mangaiarea. Fia'i tierin'a usiora si memori'a bineventatata! —

*) "P. Naplo" corege aceasta scire asia, ca preaon. si nobilulu dn. redactoru dela "Alfold" nu a tocata in capu pe dn. colegu alu seu, ci pe unu altu literatu si poetu; apoi sciti ca in Ungaria poetii sunt mai estini de catu alti omeni. — Red. Gaz.

Nr. 1736—1868/eiv. 3-3

Edictu.

Dela magistratului Brasiovului urbanu si districtualu, ca tribunalu se face cunoscetu, ca la cererea lui Christea si N. Orgidanu ca creditori ai negotiatoriului fugitu Carabetu Bogdanu, cu decisiune de astazi, se deschide concursu preste tota avereia miscatoria, ori unde s'ar asta ea, si preste avereia cea nemiscatoria alui Carabetu Bogdanu astatoria in tierile, unde ordinea concursuala din 18 Iuliu 1853 isi are activitatea sa, si cumca pentru eridatariului fugariu, cu scopu de a i se pastra drepturile, se ordină d. advocatu provincialu Ioane Hinz că curatore pentru absente.

In urmarea acestor'a toti aceia, cari au ver-ce felu de pretensiune la avereia cadiuta in concursu, se avisaza, ca se si le faca cunoscute aici pana in 30 Maiu 1868, fiinduca in casulu contrariu, cu totie ca li s'ar compete dreptulu de prioritate siu pemnoratitii de (zalogu) siu de proprietate, se vorbesc de la pertracarea concursului si si-ar' perde tota pretensiunile asu-

pra masei acestei concursuale, er' administratore alu masei interimele se ordinéza d. advocatu provincialu Mauritiu Kloknner si ca substitutu acestuia d. advocatu prov. Carolu Schnell in Brasiovu.

Pentru confirmarea administratorei interimele alu masei concursuale, seu pentru alegerea unui altu administratore, mai incolo pentru alegerea comitetului definitiv de creditori se ordinéza diu'a de infaciobiare pe 2 Iuliu a. c., dupa amedi, la 3 ore, la care au a se arata creditorii aceia, cari si-au insinuat pretensiunile la mas'a concursuala pe langa incungurarea urmarilor lui 44 alu ordinei concursuale.

Brasiovu 26 Martiu 1868.

Magistratul urbanu si districtualu
(tr.) ca tribunala.

Nr. 88

Publicatiune.

Dela subscrisulu c. r. notariu publicu, ca comisariu de judecatoria se publica, ca in urm'a aplacidarel inclitului magistratului urbanu si districtualu ca tribunala, cu datu Brasiovu 25 Aprile 1868 Nr. 2188/civ. se voru da cu licitatiane realitatea de casa alui Dimitrie Ioanovits in Scheiu strat'a furcoiei Nrulu protocolului cetatei 110 precum si efectele remase de ele si aflatore intru aceea casa, pe calea licitatianei libere judecatoresci, si se voru da celor ce voru imbiea pretiul celu mai suitu.

Spre scopulu acesta se dau termine de licitatiane si adica pentru licitarea efectelor remase pe diu'a de 12 Maiu a. c. si pre licitarea casei pe 14 Maiu a. c. totudeau la 9 ore inainte de prandiu la locul casei licitande.

Doritorii de a compara cas'a se invita cu acelo adausu, ca fiacare licitante va avea a depuvi vadium de 10% din sum'a pretiurei, in manile comisariului de licitatiane, si cumca conditiunile celealte pentru licitare se potu vedea pe tota diu'a suptu orele de oficio in cancelari'a subscrisului, in cetate strat'a Scheiului Nr. 134. Brasiovu 28 Aprile 1868.

Notariu c. r. publicu
Carolu Conradu,
1-3 ca comisariu judecat.

Publicare.

Subscrisulu are onore a aduoe la cunosint'a onoratului publicu, ca si-a deschisu cancelari'a advocationale in Gherla.

Augustu Munteanu,
1-2 (pl.) advocatu.

Avisu.

Subscrisulu facu prin acesta cunoscetu onoratului publicu, ca depositulu principalu alu fabrici imobile privilegiate de sticla "Margarethen" dela Crasna am predat o diliulu Malcher et Wächter, la cari de adi incolo se asta cu siesin'a in provisone de vendiare de qualitatea cea mai buna vase si table de sticla cu pretiul de fabrica, adica vase de sticla cu 1 fl. 25 cr. si table de sticla cu 1 fl. 40 cr.

B. conte Mikes.

Cu referintia la avisulu acesta subscrisii ne luam libertatea a face pe onoratulu publicu atentu la aceea, ca potemu ingrigi cu pretiurile cele mai estine de vitrificatiuni seu provederea ferestrilor cu sticla, precum si de prepararea de rame pentru chipuri de orce specie, si totudeodata recomandam depositulu nostru assortat catu se pot de bine compusu directa de isvorile cele mai renomate de marfa fina de sticla pilata si tescuita, porcelanu, galanterii, jocarii de copii si parfumerii de Nürnberg'a. Cu totu respectulu devotati

Malcher et Wächter,
2-3 tergulu grafului, cas'a lui Dr. Beldi.

Cursurile la bursa in 1. Maiu 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 55 cr. v.
Augsburg	—	—	114 , 15 ,
London	—	—	116 , 50 ,
Imprumutul nationalu	—	—	56 , 65 ,
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	57 , 30 ,
Actiile bancului	—	—	694 , — ,
" creditului	—	—	180 , — ,

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamantului in 27. Apr. 1868:

Bani 68.75 — Marfa 69.—.

Editiunea: Cu tipariu lui

JOANE GÖTT si fiu HENRICU.